

Het formaat van de penis: was will das Weib?

Anne Brecht Francken¹, Harry van de Wiel², Mels van Driel³ en Willibrord Weijmar Schultz⁴

Veel mannen leggen een relatie tussen het formaat van hun geslachtsdeel en het functioneren ervan. Een deel van de mannen die zich zorgen maken over het formaat, wil in aanmerking komen voor operatieve verlenging of verdikking van de penis. De argumentatie hiervoor wijst nogal eens naar de vrouw. Maar in hoeverre is het formaat van de penis voor vrouwen in seksueel opzicht van belang? En in hoeverre bestaat er een relatie tussen opvattingen omtrent formaat van de penis en het huidige seksuele functioneren?

Om deze vraag te beantwoorden werd 375 seksueel actieve vrouwen die in het AZG waren bevallen een aantal vragen gesteld over hun seksuele functioneren en het belang dat zij stelden aan de omvang van de penis. 170 vragenlijsten werden teruggestuurd (respons= 45%). Het bleek dat 20% van de vrouwen de lengte van de penis belangrijk vond en 1% zeer belangrijk. 55% en 22% van de vrouwen vond de lengte van de penis onbelangrijk respectievelijk volstrekt onbelangrijk. Over de dikte van de penis waren de meningen min of meer overeenkomstig verdeeld. Lengte is daarbij van minder belang dan dikte: 21% respectievelijk 32%. De vrouwen die de dikte van de penis belangrijk vonden, waren dezelfde mening toegedaan met betrekking tot de lengte van de penis (correlatie 0,71 $p = - 0,001$). Mediane opsplitsing in twee subgroepen (omvang wel/niet van belang, m.b.v. T-test) liet geen significante verschillen zien met betrekking tot de demografische gegevens. Correlatie-analyse liet geen significant verband zien tussen het seksuele functioneren, gemeten met de NSF-9 en de opvattingen over de omvang van de penis.

Hoewel een duidelijke minderheid, hecht toch een aanzienlijk percentage vrouwen wel degelijk waarde aan het formaat van het mannelijke geslachtsdeel.

"It's function is simply to constrict, when necessary, the part it embraces, particularly at the time of coitus. The woman's vagina in fact is so cleverly constructed that it will accommodate itself to each and every penis; it will go out to meet a short one, retire before a long one, dilate for a fat one, and constrict for a thin one. Nature has taken account of every variety of penis and so there will be no need to seek a scabberd the same size as your knife."

Reinier de Graaf, 1672

Van geen menselijk orgaan is het formaat zoveel besproken als dat van de penis. Enkele uitstekend gedocumenteerde artikelen beschrijven de cultuur-historische lotgevallen van het mannelijk deel (van Driel et al., 1997, 1998). Hoe groter, hoe beter blijkt al eeuwenlang het devies (Vātsyāyana, 1883). In dit opzicht werd en wordt 'onder de maat zijn' in vele culturen dan ook als zeer smadelijk ervaren. Als we

daarnaast beseffen dat mannen de penis als hun meest 'aantrekkelijke' lichaamsdeel ervaren (Batstra et al., 1998), alsmede een relatie leggen tussen het formaat en het functioneren van dit orgaan (Slob, 1989; Toussieng, 1977), ligt het voor de hand te veronderstellen dat sommige mannen zich zorgen maken over het formaat van hun penis (Peltz, 1973). Soms gaat dat zover, dat zij zich melden voor operatieve verlenging en/of verdikking. Met het beschikbaar komen van deze ingrepen werpt zich de vraag op welke argumenten naar voren worden gebracht om hiervoor in aanmerking te komen (de Koning, 1994; Van Driel, 1998). Desgevraagd verwijzen de mannen in kwestie vaak naar de, in hun ogen, beoordelende 'instantie' bij uitstek: hun vrouw. Maar hechten vrouwen wel zoveel belang aan het formaat van de penis als deze mannen veronderstellen (Gianotten, 1998)?

In de literatuur is daarover weinig te vinden. In "Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie" maakte

⁰ Geaccepteerd voor publicatie: 14 juni 2001

¹ A.B. Francken, co-assistent

² Prof. dr. H.B.M. van de Wiel, psycholoog/seksuoloog NVVS

³ dr. M.F. van Driel, uroloog/seksuoloog NVVS

⁴ dr. W.C.M. Weijmar Schultz, gynaecoloog/seksuoloog NVVS, Academisch Ziekenhuis Groningen.

Correspondentieadres: dr. W.C.M. Weijmar Schultz, afdeling Gynaecologie AZG, Postbus 30.001, 9700 RB Groningen.

E-mail: w.c.m.weymarschultz@oprit.rug.nl

Het formaat van de penis: Was will das Weib?125

Freud (1915) onderscheidt tussen het in zijn ogen infantiele clitorale orgasme en het volwassen vaginale orgasme. Mogelijk had dit te maken met de tijdgeest. Mannen konden zich in die tijd wellicht niet voorstellen, dat een vrouw zonder een penis tot seksuele bevrediging zou kunnen komen. Nu weten we dat vrouwen met behulp van clitorale stimulatie sec tot bevrediging kunnen komen. Edoch, de meeste vrouwen ervaren de coitus als seksueel opwindend. Speelt het formaat van de penis daarbij een rol, fysiologisch dan wel cognitief? Was will das Weib?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden werd een explorierend onderzoek ingesteld met als vraagstelling:

1. In hoeverre vinden vrouwen het formaat van de penis, lengte en dikte, in seksueel opzicht van belang?
2. In hoeverre bestaat er een relatie tussen

items over het belang van lengte respectievelijk dikte van de penis.

De beantwoorde vragenlijsten werden met behulp van SPSS verwerkt, waarbij gebruik werd gemaakt van: rechte tellingen, Pearson product-moment correlaties, Student's T-toetsen en Chi-kwadraten.

Resultaten

Van de 375 verzonden vragenlijsten werden er 170 geretourneerd (respons = 45%). De gegevens van de populatie zijn weergegeven in tabel 1.

Zoals in figuur 1 is samengevat, bleek dat 34 (20%) van de vrouwen de lengte van de penis belangrijk vonden en 1 (0,6%) vrouw vond de lengte zeer belangrijk. Vierennegentig (55%) en 38 (22%) van de vrouwen vonden de lengte van de penis onbelangrijk respectievelijk volstrekt onbelangrijk. Over de dikte van de penis waren de meningen min of meer overeenkomstig verdeeld:

opvattingen omtrent het formaat van de penis en het huidige seksuele functioneren?

Proefpersonen en methode

Gezocht werd naar een relevante groep beschikbare vrouwen. Uit praktische overwegingen werd gekozen voor een populatie vrouwen die in de afgelopen jaren zonder complicaties een gezond kind ter wereld had gebracht. De vrouwen moesten langer dan 6 maanden geleden zijn bevallen.

Die praktische overwegingen waren tweërlei: 1. er liep een onderzoek naar het seksuele functioneren na een ongecompliceerde bevalling en 2. dat bood ons de gelegenheid om 'terloops' en min of meer 'verpakt' informatie te vergaren over een onderwerp dat, indien centraal geplaatst, mogelijk aanleiding zou kunnen geven tot geen reactie of een overdreven reactie of louter hilariteit. Gegevens over het seksuele functioneren na een ongecompliceerde bevalling worden apart gepubliceerd.

De vrouwen uit de doelgroep kregen voor wat betreft de vraagstelling in dit artikel een vragenlijst toegezonden, bestaande uit de volgende vier

52 vrouwen (31 %) vonden dikte belangrijk, dan wel 3 (2 %) vonden het zeer belangrijk, tegenover 82 (49 %) en 30 (18 %) van de vrouwen die het onbelangrijk respectievelijk volstrekt onbelangrijk vonden (zie figuur 1). Tussen het belang hechten aan lengte en aan dikte bleek een redelijke mate van overeenstemming te bestaan ($r = 0,71$; $p = - 0,001$). Mediane opsplitsing in twee subgroepen (omvang wel/niet van belang, m.b.v. T-test) liet geen significante verschillen zien met betrekking tot de demografische gegevens. Analyse van de correlatie tussen opvattingen over omvang van de penis en het huidige seksuele functioneren, gemeten met de NSF, bracht geen enkel significant resultaat aan het licht.

Tabel 1. Totaal aantal vrouwen, pariteit, zwangerschap, gemiddelde leeftijd, gemiddelde tijdsduur na de bevalling en relationele situatie van de onderzochte populatie

Vrouwen (totaal aantal)	170	
Pariteit (frequentie)	153 primi	17 multi
Zwanger* (heden)	158 niet	12 wel
Leeftijd (jaren)	30,4 niet	-

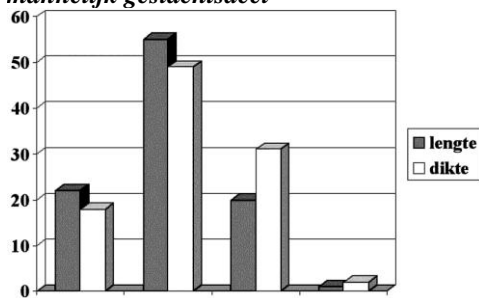
onderdelen (zie ook bijlage):

1. demografische vragen; leeftijd, relatievorm, opleiding e.d.
2. medische achtergrond: verloop bevalling, periode vanaf bevalling tot heden, opnieuw zwanger, borstvoeding e.d.
3. huidig seksueel functioneren; bepaald met behulp van: Negen vragen over het Seksueel Functioneren (NSF, Vroege, 1996)
4. belang van het formaat van de penis; enkele

	(rang e 19-41)	
Tijdsduur na bevalling * (maanden)	15,7 (rang e 6-28)	-
Vaste relatie	168 wel	2 niet
* ten tijde van beantwoorden vragenlijst		

126 A.B. Francken, H.B.M. van de Wiel, M.F. van Driel en W. Weijmar Schultz

Figuur 1. Het belang dat vrouwen hechten aan het formaat (lengte en dikte) van het mannelijk geslachtsdeel

**Volstrekt Niet Zeer
onbelangrijk
belangrijk
Belangrijk
belangrijk**

zijn minst is de uitspraak gerechtvaardigd, dat er een gereede kans is, dat een niet onbelangrijk deel van de vrouwen het formaat van de penis wel degelijk belangrijk vindt. Herhaling van onderzoek is gewenst, bij voorkeur onder een grotere en minder specifieke populatie en met meer oog voor detail. Bijvoorbeeld: welke factoren bepalen de mening van de vrouw? Is die gebaseerd op ervaring (Fisher et al., 1983), of juist op onervarenheid, op angst of zijn er andere factoren zoals bijvoorbeeld een mogelijk verondersteld verband tussen formaat van de penis en vruchtbaarheid?

Discussie

In dit onderzoek werd gekeken naar het seksuele belang dat vrouwen hechten aan het formaat van de penis en naar een mogelijk verband tussen hun opvattingen in dezen en hun seksuele functioneren. Terwijl veel mannen tobben met het in hun ogen beperkte formaat van hun orgaan, blijkt slechts een minderheid van de vrouwen het formaat van de penis belangrijk te vinden. Lengte is daarbij van minder belang dan dikte: 21% respectievelijk 32%. Er werd geen verschil in het seksuele functioneren vastgesteld tussen de vrouwen die het formaat van de penis wel belangrijk vonden en vrouwen die het het formaat van de penis niet van belang vonden.

De conclusie kan zijn: slechts een minderheid van de vrouwen vindt het formaat van de penis belangrijk. De vraag is echter in hoeverre deze bevinding voor de twijfelaars onder de mannen, want om deze groep gaat het vooral, geruststellend is. Voor hetzelfde geld kan de conclusie luiden: maar liefst één op de drie vrouwen vindt het formaat wel belangrijk.

Een paar kanttekeningen. Een respons van 45% dwingt ons bescheiden te zijn. Mogelijk heeft deze tegenvallende lage respons in aansluiting op een overigens vreugdevolle ongecompliceerde bevalling te maken met het confronterende karakter van de door ons gestelde vragen. De demografische gegevens van de non-respondenten zijn ons niet bekend. Ook zijn we ons ervan bewust dat het hier een selectieve populatie vrouwen betreft. De onderscheiden groepen (het formaat

Invloed van de doorgemaakte zwangerschap op de uitkomst van het onderzoek wordt door ons niet waarschijnlijk geacht. Uit de literatuur is bekend dat we ervan uit mogen gaan dat zeker in een populatie vrouwen gemiddeld 15,7 maanden na de bevalling de seksuele relatie weer zal zijn hervat (Ryding, 1984; Adinma, 1996; Abraham et al, 1990). Wel kan als gevolg van de zwangerschap en de bevalling het seksuele functioneren veranderd zijn, met als belangrijkste negatieve verandering het vaker voorkomen van de klacht dyspareunie (Barrett et al., 1999, 2000). In dat geval mag worden verwacht, dat het percentage vrouwen dat het formaat van de penis belangrijk acht, eerder zal toenemen. Immers, als er sprake is van vulvaire dysesthesie, dan vormt het formaat van de penis niet zelden een klachtenonderhoudende factor (Weijmar Schultz et al., 2000).

Een deel van de mannen, die zich melden voor penisverlenging, geeft te kennen naast seksuele faalangst ook last te hebben van minderwaardigheidsgevoelens bij groepsgewijs douchen, saunabezoek etc. Dit is een aspect dat we in dit onderzoek buiten beschouwing hebben gelaten. Net als bij de vraag om borstvergroting bij vrouwen, zou bij deze mannen niet zozeer (seksuele) aantrekkelijkheid alswel sociale vergelijking met het eigen geslacht de belangrijkste drijfveer kunnen zijn. In het kader van de aanhoudende discussie rond penisvergroting verdient nader onderzoek aanbeveling, waarin ook de homosociale aspecten aan de orde zouden moeten komen. Tevens zou het interessant zijn om niet alleen attitude-aspecten, maar ook de objectieve maten van de penis

van de penis is wel of niet van belang) functioneren op seksueel gebied niet verschillend. Dit kan dus niet de verklaring zijn voor de uitkomst van deze enquête. Op

hierbij te betrekken. Met name de 'rek' in het adaptatievermogen van de vagina en mogelijk ook de omstandigheden die die rek bepalen, zouden interessante aanknopingspunten kunnen bieden voor een van de meest voorkomende seksuele klachten bij vrouwen: pijn bij het vrijen.

*Het formaat van de penis: Was will das
Weib?127*

Vragenlijst

(A.B. Francken, H.B.M. van de Wiel,
M.F. van Driel en W.C.M. Weijmar
Schultz)

Algemeen

1. Wat is uw leeftijd?jaar.
2. Heeft u op dit moment een relatie?
 nee
 ja. Zo ja:
 ja, ik heb een vaste partner
 ja, ik heb wisselende partners
3. Wat is de hoogste opleiding
waarvoor u een diploma behaald
heeft?
 lagere school,
 lager beroepsonderwijs,
 mulo/mms/mavo,
 middelbaar beroepsonderwijs,
 havo, vwo,
 hoger beroepsonderwijs,
 wetenschappelijk onderwijs,
 anders
namelijk.....
.
3. Welke omschrijving is op dit
moment het meest op u van
toepassing?
 Ik heb een betaalde werkkring,

De bevalling

1. Hoeveel maanden geleden bent u
bevallen?maanden
2. Hoe bent u bevallen?
 spontaan
 d.m.v. een keizersnee
 d.m.v. een vacuumextractie
 d.m.v. een "tang"
1. Was dit uw eerste bevalling?
 ja
 nee
2. Verrichtingen of complicaties
tijdens de bevalling:
 geknipt
 uitgescheurd
 geknipt en uitgescheurd
 totaalruptuur (compleet
uitgescheurd)
 perineum is gaaf gebleven
3. Welke voeding kreeg uw kind tot
nu toe?
 borstvoeding. Zo ja:
o.....maanden
 tot heden
 flesvoeding. Zo ja:
o.....maanden
 ? tot heden
4. Welk anticonceptiemiddel

namelijk.....	gebruikt u?
☐ Ik ben werkloos (geregistreerd bij het GAB)	☐ geen
☐ Ik ben arbeidsongeschikt (WAO, AWW, enz.)	☐ OAC ("de pil")
☐ ik heb geen betaalde werkring (bijv. huisvrouw of vrijwilligerswerk)	☐ spiraal
	☐ anders
nl.....
4. Rekent u zichzelf tot een religieuze groepering?	Het seksueel functioneren
☐ nee	Het is de bedoeling dat u <i>vij</i> elke vraag slechts één antwoord geeft. U doet dat door het hokje vóór het door u gekozen antwoord aan te kruisen.
☐ ja, ik ben rooms-katholiek	
☐ ja, ik ben gereformeerd	
☐ ja, ik ben Nederlands-hervormd	1. Hoe vaak had u de afgelopen maand zin in seksueel contact? (Denk bij `seksueel contact' niet alleen aan geslachtsgemeenschap, maar ook aan andere manieren van vrijen met een partner die voor u seksueel opwindend zijn.)
☐ ja, ik reken mijzelf tot een (andere) religieuze groepering, namelijk.....	
5. Wat is uw etnische achtergrond?	☐ geen enkele keer
☐ Nederlands	☐ 1x
☐ Indonesisch	☐ een aantal keren
☐ Surinaams	☐ 1x per week
☐ Antiliaans	☐ een aantal keren per week
☐ Turks	☐ 1x per dag
☐ Marokkaans	☐ een aantal keren per dag
☐ anders, namelijk.....	

2. Hoe vaak had u de afgelopen maand seksueel contact? (Denk bij `seksueel contact' niet alleen aan geslachtsgemeenschap; zie boven.)

geen enkele keer

1x

een aantal keren

1x per week

een aantal keren per week

1x per dag

een aantal keren per dag

3. Hoe vaak werd in de afgelopen maand bij seksueel contact uw vagina minder vochtig dan u wilde?

geen enkele keer

weleens

regelmatig

vaak

iedere keer

4. Hoe vaak bleef de afgelopen maand bij seksueel contact uw vagina minder lang vochtig dan u wilde?

geen enkele keer

weleens

regelmatig

vaak

iedere keer

8. Hoe vaak had u in de afgelopen maand voor, tijdens, of na seksueel contact pijn in uw geslachtsdelen? (Denk bij `pijn' ook aan jeuk, een branderig gevoel etc.)

geen enkele keer

weleens

regelmatig

vaak

iedere keer

9. In hoeverre bent u tevreden over uw huidige seksuele leven?

zeer ontevreden

ontevreden

neutraal

tevreden

zeer tevreden

10. Ik vind de lengte van de penis

zeer belangrijk

belangrijk

niet belangrijk

helemaal niet belangrijk

11. Ik vind de dikte (omtrek) van de penis

zeer belangrijk

belangrijk

5. Hoe vaak kreeg u in de afgelopen maand bij seksueel contact een orgasme (hoe vaak kwam u klaar)?

- geen enkele keer
- weleens
- regelmatig
- vaak
- iedere keer

6. Hoe vaak kwam u in de afgelopen maand bij seksueel contact minder snel klaar dan u wilde?

- geen enkele keer
- weleens
- regelmatig
- vaak
- iedere keer

7. Hoe vaak kwam u in de afgelopen maand bij seksueel contact sneller klaar dan u wilde?

- geen enkele keer
- weleens
- regelmatig
- vaak
- iedere keer

- niet belangrijk
- helemaal niet belangrijk

Voor 12 t/m 14 geldt steeds de hierop volgende stelling: *In vergelijking met vóór de bevalling vind ik na de bevalling.....*

12. Mijn sexleven

- veel beter
- beter

hetzelfde

slechter

veel slechter

13. De sexuele aantrekkelijkheid van de vrouw

veel beter

beter

hetzelfde

slechter

veel slechter

14. De toegankelijkheid van mijn vagina

veel beter

beter

hetzelfde

slechter

veel slechter

Het formaat van de penis: Was will das Weib?129

Literatuur

Abraham, S., Child, A., Ferry, J., Vizzard, J., & Mira, M. (1990). Recovery after childbirth: a preliminary prospective study. *The Med J Austr*, 152: 9-12.

Adinma, J.I.B. (1996). Sexual activity during and after pregnancy. *Adv in Contracept* 12: 53-61.

Barrett, G.B.A., & Pendry, E. (1999). Women's Sexuality After Childbirth: A Pilot Study. *Arch Sex Behav*, 28: 179-191.

Barrett G.B.A., & Pendry, E. (2000). Women's sexual health after childbirth. *Brit J Obstet Gynaecol*, 107: 186-195.

Batstra, L., Weijmar Schultz, W.C.M., & van de Wiel, H.B.M. (1998). Uiterlijk, relaties en seksualiteit. *Psychol*, 14-19.

Driel, M.F. van (1997). Het Geheime Deel. *De Arbeidspers*, Amsterdam.

Driel, M.F. van, Weijmar Schultz, W.C.M., van de Wiel, H.B.M., & Mensink, H.J.A. (1998). Penisverlenging: aan de maat of onder de maat? *Tijdschrift voor Seksuologie* 22: 3-10.

Fisher, W.A., Branscombe, N.R., Lemery, C.R. (1983). The bigger the better? Arousal and attributional responses to erotic stimuli that depict different size penises. *J Sex Res*, 19: 377-396.

Freud, S. (1915). Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie. Leipzig und Wien, Franz Deuticke.

Gianotten, W.L. (1998). Forum: penis aan de maat of onder de maat? Voor wie

Vroege, J.A. (1996). Negen vragen over het seksueel functioneren (NSF). Samenstelling van een korte vragenlijst voor gebruik in farmacologische studies. Leiden: vakgroep Psychiatrie, Rijksuniversiteit Leiden.

Weijmar Schultz, W.M.C., Nijman, G.W., & van de Wiel, H.B.M. (2000). Vulvodynie, wat zijn de valkuilen? *Gynaecologie voor de huisarts*. Boerhaave Commissie, LUMC, Leiden, 37-53.

English summary

The size of the penis: what do women want?

A great deal of men consider that the size of the penis is directly proportional to its 'sexual power'. Some men who believe that their penis is too small, wish to be considered for surgical lengthening or thickening procedures. The motivation for this fairly often involves their perception of women's desire. However, have women actually been asked about the extent to which they consider penis size to be of importance or about the relationship between the size of the penis and actual sexual functioning?

To address these questions, 375 sexually active parous women were asked a number of questions about sexual functioning and the importance they attach to the size of their partner's penis. 170 questionnaires were returned (response rate 45%); 20% of the women found the length of the penis to be important, and 1% extremely important; 55% and 22% of the women found the length of the penis unimportant and totally unimportant, respectively. Opinions about the thickness of the penis followed the same trend. Length was less important than thickness: 21% and 32%, respectively. The women who found the thickness of the penis important had the same opinion about

eigenlijk? *Tijdschrift voor Seksuologie* 22: 119-120.

Koning, P. de (1994). Soms is een penis echt heel klein. *NRC Handelsblad*, 9 September.

Peltz, W. (1973). Concern with penis size. *Med Asp Sex*, 10: 143-144.

Ryding, E. (1984). Sexuality during and after pregnancy. *Acta Obstet Gynecol Scan*, 63: 679-682.

Slob, A.K. (1989). Een micropenis op volwassen leeftijd, opereren of niet? *Tijdschrift voor Seksuologie*. 13: 1-11.

Toussieng, P.V. (1977). Men's fear of having a too small a penis. *Med Asp Sex*, 5: 62-70.

Vātsyāyana, Kama Sutra (1972). 6th edition. *Asia Press*, Dehli.

Reinier de Graaf, 1672. In: E.R. te Velde, P.L. Pearson & F.J. Broekmans (2000). Female reproductive aging; the proceedings of the 10th Reinier de Graaf symposium, Zeist, The Netherlands, 9-11 September 1999. *Studies in profertility series*. Volume 9: xii-xvi. The Parthenon Publishing Group.

the length of the penis ($r = 0.71$, $p = 0.001$). A median split into two subgroups (thickness important / unimportant; t-test) did not reveal any significant differences in relation with demographic data. No significant differences were found in sexual functioning between women who did and did not indicate that penile size was important. Although in the minority, a considerable percentage of women attached value to the size of the male sexual organ.
